

Pogled iz Sarajeva: Američki helikopteri za bosansku vojsku

Krajem prošle godine u Sarajevu je potpisan ugovor o nabavci četiri najsuvremenija helikoptera vojne oznake UH-1H-II koji koštaju 38,5 miliona američkih dolara, što iznosi oko 67,3 miliona maraka. Ova nabavka predstavlja najveći investicijski projekat od osnivanja Oružanih snaga BiH kako po iznosu finansijskih sredstava tako i po učinku koji će imati na operativne kapacitete i sposobnosti naše vojske. Sjedinjene Američke Države doniraju nam dva helikoptera a naša država kupuje još dva. Sredstva u iznosu od 7,5 miliona KM osigurana su u budžetu BiH.

To su višenamjenske letjelice čijom će nabavkom Brigada zračnih snaga i protuzračne obrane OS BiH moći nastaviti i još bolje izvršavati zadatke zračnog prijevoza, medicinske evakuacije, gašenja požara, traganja i spašavanja, kao i ostale zadatke. Helikopter UH-1H-II modernizirana je, poboljšana i za održavanje jeftinija varijanta aparata UH-1H Iroquois (poznat i kao Hvej) koje već koriste OS. A kad sam kod toga onda treba reći da imamo 30-tak helikoptera raznih vrsta, a nijedan od njih nije mlađi od 25 godina.

Bilo je već krajnje vrijeme da se počne modernizirati naša vojska budući da je ona već nekoliko godina u velikom zaostanju i da joj je, osim helikoptera, još mnogo toga potrebno. Zapravo, godišnji proračun za Beha vojsku godinama iznosi 290 miliona KM, s tim što se taj iznos nikad do kraja ne isplaćuje i to je za puko preživljavanje. Pomenuti iznos manji je od jedan posto od bruto društvenog proizvoda BiH, a zemlje članice NATO-a predviđeno je da izdvajaju najmanje dva posto. Siromašenje vojske je posljedica apsurdnih teza vlasti iz Republike Srpske o nekavoj demilitarizaciji dok se susjedi naoružavaju „do zuba“.

Vojska u situaciji besparice čini mnogo da u dobrom stanju održava postojeću perspektivnu borbenu tehniku. Što bi rekao narod „krpež kuću drži“ a na provjeri borbene obučenosti važi ona stara poslovice da „svaka puška bude ubojita“. Inače, tri pješadijske brigade čije su komande u Banjoj Luci, Tuzli i Čapljini i Brigada taktičke podrške u Rajlovcu imaju 45.000 američkih jurišnih pušaka, dok je ostali arsenal oskudan i zastario,

a u artiljeriji najviše minbacača 120 mm, ali i njima prolazi rok trajanja.

S druge, strane imamo više od 10 tona viška naoružanja, municije i minsko-eksplozivnih sredstava čiji se dio čuva u napuštanilm kasarnama i magacinima. Tako dolazimo do apsurdna da onoga što nam treba nemamo, a nepotrebne gvožđurije je preko glave s tim što uništavanje viška naoružanja puno košta. Taj vojni otpad je ostao iz arsenala bivše JNA, a tu je i zastarjelo oruđe koje nam je poslije rata donirano iz nekadašnjeg programa „Opremi i obučii“. Nije, naravno, sve to bilo loše, ali pojedine države su nam „pomagale“ i tako što su nam slale staro i neispravno naoružanje i sada to samo smeta.

Treba vjerovati da će budžet za OS BiH u 2020. biti takav da se pokriju osnovni troškovi i da nešto novca ostane – ako ne za avione, onda za kamione! (Piše: Đuro KOZAR, vojnopolitički analitičar iz Sarajeva)

Date: 08-01-2020